

# «Ας γιορτάσουμε γερμανικά!» Ένα σχέδιο εργασίας βασισμένο στο συνεργατικό εργαλείο παρουσιάσεων Google Docs και στη βιωματική μάθηση

**Τσαπάρια Ξανθή**

Καθηγήτρια Γερμανικής Γλώσσας, Γυμνάσιο Στυλίδας (Φθιώτιδα)  
[xanthitsapara@hotmail.com](mailto:xanthitsapara@hotmail.com)

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διδακτική πρόταση που ακολουθεί αφορά στην υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας (project) στο μάθημα των γερμανικών με θέμα τα γερμανική ήθη, έθιμα και παραδοσιακές γιορτές. Το εν λόγω σενάριο υλοποιήθηκε το σχ. έτος 2014-15 στην Γ' τάξη του Γυμνασίου Στυλίδας και απέσπασε πανελλαδική διάκριση στο διαγωνισμό «Βραβείο Καθηγητή Γερμανικών 2015». Πρόκειται για μία πρόταση που φιλοδοξεί να εξοικειώσει τους μαθητές με την παράδοση στη Γερμανία, να τους μυήσει στη διαπολιτισμική προσέγγιση του μαθήματος και στην ανακαλυπτική μάθηση, συνδυάζοντας ποικιλία μεθόδων βιωματικής φύσεως (τραγούδι, χορός, χειροτεχνίες, συγγραφή εργασίας σε υπολογιστή) και εμπλέκοντας δημιουργικά τις νέες τεχνολογίες.

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν κατά βάση η ομαδοσυνεργατική και η αναζήτηση πληροφοριών έγινε μέσω του διαδικτύου. Οι μαθητές δημιούργησαν ηλεκτρονικά αρχεία αποτελούμενα από διαφάνειες παρουσίασης (εμπλουτισμένα με ήχο, εικόνα και βίντεο) στην πλατφόρμα Google Docs. Η παρουσίαση έγινε σε συνδυασμό με προσχεδιασμένο προφορικό λόγο στα γερμανικά εντός της τάξης και στα ελληνικά στη χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου. Οι μαθητές τραγούδησαν επίσης γερμανόφωνα χριστουγεννιάτικα τραγούδια, τα οποία ηχογραφήθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό βίντεο με το πρόγραμμα Movie Maker. Μέρος του σχεδίου εργασίας αποτέλεσαν ακόμη η παρασκευή παραδοσιακών γερμανικών χριστουγεννιάτικων εδεσμάτων, η κατασκευή του περίφημου «Πασχαλινού δέντρου» καθώς και η εκμάθηση του παραδοσιακού χορού «Jägerneuner».

**ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ:** Γερμανικά έθιμα, διαδίκτυο, συνεργατική μάθηση

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σημαντική συνιστώσα της ξενόγλωσσης διδασκαλίας αποτελεί η μελέτη και γνωριμία του πολιτισμού της ξένης χώρας (Landeskunde) που ομιλείται η γλώσσα-στόχος καθώς είναι κοινή παραδοχή ότι οι ξένες γλώσσες δεν αποτελούν μόνο μέσο επικοινωνίας αλλά και φορείς έκφρασης των πολιτισμικών στοιχείων, των ηθών και των εθίμων των κοινωνιών. Η γλωσσική εκπαίδευση αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην ανάδειξη της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας που κρίνεται απαραίτητη για την «προώθηση της αλληλοκατανόησης και ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ των διάφορων πολιτισμικών ομάδων και την καλλιέργεια της διαπολιτισμικής επίγνωσης» (ΕΠΣ-ΞΓ, 2011). Απώτερος στόχος είναι η ενίσχυση της διάθεσης των μαθητών για κατανόηση του διαφορετικού και η απόκτηση ενδιαφέροντος για τη χώρα

της γλώσσας-στόχου σε συνδυασμό με μία διδασκαλία όπου ο μαθητής αυτενεργεί και συμμετέχει ενεργά (Henrici & Riemer, 2001). Γνωρίζοντας τα ήθη και έθιμα ενός άλλου λαού ο μαθητής κατανοεί την ταυτότητα του άλλου πολιτισμού, αίρει τυχόν προκαταλήψεις ή στερεότυπα και οδηγείται σε νέα αντίληψη των πραγμάτων, διαμορφώνοντας έτσι πολυπολιτισμική συνείδηση που είναι και το ζητούμενο του ΑΠΣ (ΑΠΣ, 2002). Ο Krumm (1994) χαρακτηριστικά αναφέρει ότι «εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας σημαίνει: το να ψάχνεις πρόσβαση σε μία άλλη κουλτούρα». Αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας ενός λαού αποτελούν τα ήθη και τα έθιμα μιας χώρας, οι παραδοσιακές γιορτές καθώς και άλλα χαρακτηριστικά που έχουν αποκτήσει τη φήμη ότι έχουν γενικευμένη ισχύ σε μια χώρα (Biechele, M. & Radrós, A., 2003). Στο πλαίσιο αυτό προκειμένου στο μάθημα των γερμανικών να εξοικειωθούν οι μαθητές με τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδοσιακές γιορτές στη Γερμανία και γενικότερα με έναν άλλο τρόπο ζωής και συμπεριφοράς (modus vivendi) αποφασίστηκε η εκπόνηση ενός σχεδίου εργασίας (project). Δεδομένου ότι «με την κατάλληλη ενσωμάτωση των σύγχρονων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία το σχολείο μπορεί να συμβαδίσει με την κοινωνία της πληροφορίας και να προετοιμάσει τους μαθητές για τις προκλήσεις της» (Οδηγός του εκπαιδευτικού ξένων γλωσσών, 2011) η αναζήτηση, επεξεργασία και διήθηση των πληροφοριών όσο και η ανασύνθεσή τους για την εκπόνηση των τελικών προϊόντων από τους μαθητές πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του διαδικτύου (ιστολόγια, ιστοσελίδες πολιτισμικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, εικόνες, βίντεο) και εν πολλοίς εργαλείων δεύτερης γενιάς (Web 2.0). Πρόκειται για εργαλεία που επιτρέπουν στον αναγνώστη «όχι απλώς να διαβάσει, αλλά και να συμμετέχει στη διαμόρφωση του περιεχομένου μιας ιστοσελίδας» (Οδηγός του εκπαιδευτικού ξένων γλωσσών, 2011). Το διαδίκτυο ενδείκνυται σαν πηγή άντλησης δεδομένων, καθώς χαρακτηρίζεται από αυθεντικότητα και πολυτροπικότητα των κειμένων/ πηγών, η οποία «δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή (...) να προσεγγίσει και να επεξεργαστεί σύνθετες πληροφορίες με διαφορετικούς τρόπους. Μπορεί να επιλέξει τη μαθησιακή διαδρομή που θα ακολουθήσει, και να προσλάβει πληροφορίες πολυαισθητηριακά» (Οδηγός του εκπαιδευτικού ξένων γλωσσών, 2011) εφόσον πλέον έχει πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα ψηφιακών εργαλείων που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους σε αντίθεση με παλαιότερα που εντοπιζόνταν μεμονωμένα (Busse, 2002). Ταυτόχρονα ο μαθητής έρχεται σε επαφή μέσω του διαδικτύου με περισσότερο αυθεντικά περιβάλλοντα και καταστάσεις (Μακράκης, 2000), γεγονός που τον προετοιμάζει για τη μετέπειτα ζωή του όπου θα κληθεί να ανταποκριθεί σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει πλέον το ρόλο του συντονιστή-συμβούλου, ο οποίος χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ για να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών και να δημιουργήσει ένα υποστηρικτικό κλίμα στην τάξη (Mandl, 2010). Η νέα κοινωνία εξάλλου επιτάσσει το άτομο να αποκτήσει την «ικανότητα του να μαθαίνει συνεχώς, να στέκεται κριτικά απέναντι στη νέα γνώση και να πράττει με λειτουργικό τρόπο σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον» (Γιαβρίμης, κ.α., 2010).

Η εκπόνηση των εργασιών από τους μαθητές έγινε χρησιμοποιώντας επίσης το διαδίκτυο και συγκεκριμένα την εφαρμογή της δημιουργίας παρουσιάσεων από την υπηρεσία Google Docs. Πρόκειται για μία πλατφόρμα όπου παρέχεται η δυνατότητα τόσο σύγχρονης όσο και ασύγχρονης συνεργασίας και τα εκάστοτε δεδομένα αποθηκεύονται ηλεκτρονικά. Έτσι,

μπορεί το υλικό να ανακτηθεί και να υποστεί επεξεργασία ανά πάσα στιγμή από οπουδήποτε.

### **ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ**

**1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου:** «Ας γιορτάσουμε γερμανικά!» Ένα σχέδιο εργασίας βασισμένο στο συνεργατικό εργαλείο παρουσιάσεων Google Docs και στη βιωματική μάθηση

**2. Εκτιμώμενη διάρκεια διδακτικού σεναρίου:** 8 διδακτικές ώρες

### **3. Προαπαιτούμενες γνώσεις / δεξιότητες**

Η υλοποίηση του παρόντος διδακτικού σεναρίου προϋποθέτει από πλευράς των μαθητών σε αμιγώς γνωστικό επίπεδο την κατοχή ειδικού λεξιλογίου αλλά εν μέρει και ορολογίας, σχετικής με τις παραδοσιακές γιορτές και τα έθιμα στις γερμανόφωνες χώρες. Δεδομένου ότι το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών στο δημόσιο σχολείο δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, το προαναφερθέν γνωστικό υπόβαθρο και η εκμάθηση βασικού λεξιλογίου από τους μαθητές κρίνονται αναγκαία, προκειμένου οι τελευταίοι να είναι σε θέση να κατανοήσουν έστω αδρά κείμενα υψηλού γλωσσικού επιπέδου, να προσανατολιστούν σε σχέση με τον μεγάλο όγκο των διαθέσιμων πληροφοριών στο διαδίκτυο ώστε να μην αποθαρρυνθούν και τέλος, να προβούν σε μία διήθηση των συλλεχθέντων δεδομένων και ανασύνθεση αυτών, προκειμένου να οδηγηθούν στο τελικό προϊόν. Για το σκοπό αυτό συντάχθηκαν από την καθηγήτρια ως αφορμή συγκεκριμένα κείμενα με θεματολογία ανάλογη με αυτή του σχεδίου εργασίας, με σκοπό αφενός να εισαγάγουν τους μαθητές στο θέμα και να εξάψουν το ενδιαφέρον τους αφετέρου να τους παράσχουν το βασικό λεξιλόγιο που θα χρησίμευε ως βάση για την περαιτέρω εργασία τους σε ομάδες. Στα φύλλα εργασίας που δόθηκαν στην τάξη η επεξεργασία των κειμένων έγινε εφαρμόζοντας τις τεχνικές της γενικής και επιλεκτικής κατανόησης μέσω ερωτήσεων ενώ διδάχθηκε παράλληλα το αντίστοιχο λεξιλόγιο των κειμένων.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων απαιτούνταν για την εκπόνηση του σχεδίου εργασίας ικανότητα πλοήγησης στο διαδίκτυο και γνώση χειρισμού του προγράμματος δημιουργίας παρουσιάσεων στο ψηφιακό περιβάλλον του Google Docs. Για το λόγο αυτό αφιερώθηκε μία διδακτική ώρα στην παρουσίαση των λειτουργιών της εν λόγω πλατφόρμας (δημιουργία νέας διαφάνειας, σύνταξη και εισαγωγή κειμένου, φωτογραφίας ή βίντεο στο αρχείο, αλλαγή/ επεξεργασία του φόντου, της σχεδίασης ή του τρόπου μετάβασης μεταξύ των διαφανειών, εισαγωγή της γερμανικής στις ξένες γλώσσες του πληκτρολογίου προκειμένου να συνταχθούν τα κείμενα κτλ.).

### **4. Σύνδεση με το σχολικό βιβλίο**

Οι θεματικοί άξονες του project συνδυάζονται με ορισμένες σελίδες του σχολικού εγχειριδίου Deutsch ein Hit, που αναφέρονται σε αντίστοιχες γιορτές και έθιμα της Γερμανίας. Πρόκειται για τις εξής: η ενότητα σχετική με τα Χριστούγεννα στο Deutsch ein Hit 1, Τετράδιο Εργασιών, σελ. 42-47, η ενότητα αναφορικά με τον εορτασμό του Πάσχα στο Deutsch ein Hit 1, Τετράδιο Εργασιών, σελ. 96-99 και η ενότητα που επικεντρώνεται στη γιορτή μπύρας στο Μόναχο, το Oktoberfest, που εντοπίζεται στο αναγνωστικό Deutsch ein Hit 2, σελ. 32-33.

### **ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ**

#### **A. Γνωστικοί**

Να πληροφορηθούν οι μαθητές σχετικά με την παράδοση και τα έθιμα της χώρας της γλώσσας-στόχου, τον τρόπο εορτασμού και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εορτών, τις ημερομηνίες εορτασμού, τη θέση και τη σημαντικότητα που κατέχουν οι εορτές αυτές στη συνείδηση του άλλου πολιτισμού.

Να γνωρίσουν οι μαθητές τη σχετική με τις παραδοσιακές γιορτές ορολογία καθώς και να έρθουν σε επαφή με τα παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα τραγούδια του άλλου πολιτισμού.

Να έρθουν σε επαφή βιωματικά με έναν παραδοσιακό γερμανικό χορό.

Να γνωρίσουν και να εκτελέσουν παραδοσιακές γερμανικές συνταγές.

#### **Β. Στόχοι σε επίπεδο δεξιοτήτων**

Να εξοικειωθούν οι μαθητές με πολυτροπικά κείμενα καθώς και με τον χειρισμό του λογισμικού των ψηφιακών εργαλείων παρουσιάσεων.

Να παράγουν γραπτό λόγο ανασυνθέτοντας πληροφορίες και να αναπτύξουν αντίστοιχα προσχεδιασμένο προφορικό λόγο.

Να αναπτύξουν συνεργατικό πνεύμα στο πλαίσιο της ομάδας σεβόμενοι την εργασία των υπόλοιπων μελών της ομάδας, δουλεύοντας ασύγχρονα και διαδικτυακά.

Να εξασκηθούν στην αναζήτηση πληροφοριών χρησιμοποιώντας διαδικτυακές πηγές, διασταυρώνοντας στοιχεία και αναπτύσσοντας κριτικό πνεύμα κατά τη διήθηση των πληροφοριών.

#### **Γ. Στόχοι σε επίπεδο στάσεων-συμπεριφορών**

Να αποδεχθούν και να κατανοήσουν το «διαφορετικό» αίροντας παράλληλα τυχόν προκαταλήψεις και στερεότυπα.

Να μνηθούν στην έννοια της πολυπολιτισμικότητας.

### **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΑΞΗΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Διάχυτη είναι σε όλο το φάσμα του παρόντος σχεδίου εργασίας η μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική μέθοδος όπου η διδασκαλία συνδιαμορφώνεται από όλους τους συμμετέχοντες και αποκτά βιωματικό-επικοινωνιακό χαρακτήρα, εκκινώντας από βιωματικές καταστάσεις (Χρυσ αφίδης, 2003). Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η αφόρμηση για την ενασχόληση με το θέμα έλαβε χώρα μέσω κειμένων των οποίων η επεξεργασία έγινε στο πλαίσιο της τάξης. Προετοιμάστηκε με αυτόν τον τρόπο το έδαφος για την περαιτέρω ενασχόληση των μαθητών μέσω διαδικτύου. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό μπορούμε να κάνουμε λόγο για την εφαρμογή της μικτής μάθησης (Blended Learning), η οποία πρεσβεύει το συνδυασμό της διδασκαλίας με φυσική παρουσία του εκπαιδευτικού (παραδοσιακή διδασκαλία στο πλαίσιο της τάξης) με τη μάθηση μέσω ΤΠΕ (Albers et. al., 2011; Rey, 2009; Rösler & Würffel, 2010).

Το σχέδιο εργασίας πραγματοποιήθηκε με δύο τμήματα της Γ' τάξης του Γυμνασίου (μεγέθους 12 και 16 μαθητών αντίστοιχα). Αφού έγινε σε κάθε τμήμα ο χωρισμός των μαθητών σε ομάδες εργασίας των τεσσάρων ατόμων, δόθηκε στους μαθητές η οδηγία να αναζητήσουν στο διαδίκτυο υλικό σχετικά με τις πιο γνωστές παραδοσιακές γιορτές και έθιμα στη Γερμανία και να αποφασίσουν με ποια θα ήθελαν να ασχοληθούν. Επομένως, λήφθηκαν σοβαρά υπόψη κατά το σχεδιασμό οι ανάγκες, οι προδιαθέσεις και τα ενδιαφέροντα αυτών που συμμετείχαν (Frey, 2010). Μετά από μία μικρή αναζήτηση, αποφασίστηκε το ένα τμήμα να ασχοληθεί αποκλειστικά με τη θεματική ενότητα «Χριστούγεννα», καθώς από μόνη της αποτελεί ένα πλούσιο σε υλικό θεματικό πεδίο. Στη συνέχεια καθορίστηκαν οι υποενότητες του

θέματος (1. «Χριστουγεννιάτικα παραδοσιακά τραγούδια», 2. «Χριστουγεννιάτικα φαγητά, εδέσματα και ποτά», 3. «Advent, Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση, χριστουγεννιάτικο ημερολόγιο και στεφάνι» και 4. «Χριστουγεννιάτικο δέντρο, αγορές, Αγ. Βασίλης και Αγ. Νικόλαος») και μοιράστηκαν στις διάφορες ομάδες αναλόγως των ενδιαφερόντων των μαθητών. Στο δεύτερο τμήμα οι ενότητες που διαμορφώθηκαν και δόθηκαν για επεξεργασία στις διάφορες ομάδες ήταν οι εξής: «Martinstag» (Ημέρα το Αγ. Μαρτίνου), «Ostern» (Πάσχα) και «Oktoberfest» (Γιορτή της μπίρας στο Μόναχο). Ακολούθως, ξεκίνησε η αναζήτηση των πληροφοριών σχετικά με τις προαναφερθείσες ενότητες σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες, οι οποίες είχαν ελεγχθεί από την καθηγήτρια και δοθεί στους μαθητές. Οι μαθητές κλήθηκαν σε αυτό το στάδιο να επεξεργαστούν τις πληροφορίες, να τις κατανοήσουν, να επιλέξουν ποιες από αυτές θεωρούν τις πιο σημαντικές και να τις ανασυνθέσουν σε ένα νέο, δικό τους κείμενο δημιουργώντας ένα αρχείο παρουσίασης με διαφάνειες. Το τελικό προϊόν της δουλειάς τους θα έπρεπε να το εμπλουτίσουν με εικόνες, βίντεο, αρχεία ήχου κτλ., όπως διαφαίνεται στο Σχήμα 1, ώστε να το κάνουν πιο ελκυστικό και να συνεισφέρουν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος.



**Σχήμα 1:** Παράδειγμα από διαφάνεια παρουσίασης σχετικά με τα Χριστούγεννα («Weihnachten»)

Επιπρόσθετα, η καθηγήτρια ενημέρωσε τους μαθητές σχετικά με το νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων και τους υπέδειξε τον τρόπο αναφοράς των πηγών και της βιβλιογραφίας που πρέπει να αναγράφεται στο τέλος κάθε εργασίας κατά τα ακαδημαϊκά πρότυπα. Ακόμη, αναφέρθηκε ότι η διαδικτυακή αυτή εφαρμογή (Google Docs) επιτρέπει την πρόσθεση σχολίων στο αρχείο και τη δημιουργία διαλόγου μεταξύ των συμμετεχόντων, κάτι που διευκολύνει τη συνεργασία τους καθώς και την παροχή οδηγιών ή διευκρινίσεων από την πλευρά της καθηγήτριας ακόμη και εκτός σχολικής τάξης. Τέλος, έγινε επίδειξη στους μαθητές κάποιων αρχείων παρουσιάσεων που είχαν σχεδιαστεί από την καθηγήτρια και θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως πρότυπα για τους μαθητές καθώς και κάποιων παλαιότερων εργασιών από μαθητές του σχολείου.

Ακολούθως γνωστοποιήθηκαν στους μαθητές οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις, όπου θα δημιουργούσαν τα αρχεία τους. Το κάθε μέλος της ομάδας έπρεπε να εργαστεί τόσο ατομικά (διαβάζοντας τα κείμενα) όσο και στο πλαίσιο της

ομάδας, διαμορφώνοντας από κοινού το αρχείο. Αυτό προήγαγε τόσο την αυτόνομη μάθηση, καθώς το κάθε μέλος έπρεπε να επιλέξει από τον διαθέσιμο όγκο πληροφοριών αυτά που θεωρεί πιο χρήσιμα όσο και τη συνεργατική μάθηση, εφόσον το προσωπικό του υλικό θα έπρεπε να εναρμονιστεί με τη δουλειά όλης της ομάδας. Η διαδικασία της απόκτησης γνώσης επομένως αποτέλεσε ένα προϊόν ανταλλαγής και κοινωνικής αλληλεπίδρασης (Kerres, 2012). Ως προϋποθέσεις είχαν εξαρχής τεθεί οι εξής: στο ηλεκτρονικό αρχείο που αντιστοιχεί σε κάθε ομάδα, το κάθε κείμενο που συγγράφει ένα μέλος θα φέρει στο τέλος το όνομα του δημιουργού του, ώστε να είναι εμφανής η συνεισφορά του κάθε μέλους. Μέσω αυτού επιτυγχάνεται η ελάχιστη συμβολή του κάθε μέλους στην ομάδα και επιπλέον διευκολύνεται η διαδικασία της αξιολόγησης από την καθηγήτρια. Ακόμη, κατέστη σαφές ότι αφενός κανένα μέλος δεν έχει δικαίωμα να διαγράψει δουλειά κάποιου συνεργάτη του, παρά μόνο να κάνει προσθήκες αφετέρου η τελική μορφή του αρχείου και η παράδοσή του προϋποθέτει τη συγκατάθεση όλων των μελών. Η καθηγήτρια συντόνιζε καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας, επέβλεπε τη δουλειά των μαθητών και έκανε στις ομάδες προτάσεις βελτίωσης ενώ είχε γνωστοποιήσει προηγουμένως την προθεσμία κατάθεσης των εργασιών.

Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις στις οποίες διατίθενται οι διαφάνειες παρουσίασης που παρήγαγαν οι μαθητές, είναι οι εξής:

- [https://docs.google.com/presentation/d/1\\_batlf8ONuBL-5adNGylU\\_X1hwEl8A0AA9RMEIOOAc/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/presentation/d/1_batlf8ONuBL-5adNGylU_X1hwEl8A0AA9RMEIOOAc/edit?usp=sharing)
- [https://docs.google.com/presentation/d/1YnZrKfMrpZNEgjsHcvc\\_eNccUxzAR1-4rFzRMO9BLC/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/presentation/d/1YnZrKfMrpZNEgjsHcvc_eNccUxzAR1-4rFzRMO9BLC/edit?usp=sharing)
- <https://docs.google.com/presentation/d/1ZhhzclYSiCXT4-DNB2MTBwT28SlnJC3EornRBVdoJ8/edit?usp=sharing>
- <https://docs.google.com/presentation/d/1nrxScsEohBlmli-I7INE0aNWYkpO9NLoCMDiGPFLglo/edit?usp=sharing>
- <https://docs.google.com/presentation/d/17vXdRn0JCy4Ik1K2XunTWHNDT5NEyZr3wbXzAF1S6MI/edit?usp=sharing>
- <https://docs.google.com/presentation/d/1AldRIs-SmaqifUli6yxOo7k1ybDQk4EvFlpGh2JoY/edit?usp=sharing>
- <https://docs.google.com/presentation/d/1Mp2vBtFpyDESaffJ69vZUV8QYf54IBbS-Izj5MXPR9w/edit?usp=sharing>

Το συγκεκριμένο σχέδιο εργασίας προέβλεπε εκτός των παρουσιάσεων και μία ακόμη βιωματική και παραγωγική φάση, η οποία περιελάμβανε την ηχογράφιση χριστουγεννιάτικων τραγουδιών από τα παιδιά, την κατασκευή πασχαλινών αυγών καθώς και την εκμάθηση και βιντεοσκόπηση ενός παραδοσιακού γερμανικού χορού. Έτσι, μετά από μία σειρά από πρόβες κατά τη διάρκεια του μαθήματος προκειμένου να εξασκήσουν οι μαθητές την προφορά τους αλλά και εξάσκηση στο σπίτι με βάση χριστουγεννιάτικα τραγούδια από το YouTube που είχαν αναδημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου, πραγματοποιήθηκε η ηχογράφησή τους στο σχολείο και η εγγραφή τους σε cd, το οποίο μοιράστηκε στους μαθητές σαν δώρο Χριστουγέννων και σαν αναμνηστικό από την τελευταία χρονιά τους στο Γυμνάσιο. Επιλέχθηκαν και τραγουδήθηκαν συνολικά εννέα χριστουγεννιάτικα τραγούδια, από τα πιο γνωστά της Γερμανίας: 1. Alle Jahre wieder 2. Fröhliche Weihnacht überall 3. O du fröhliche 4. O Tannenbaum 5. Kling Glöckchen 6. Süßer die Glocken nie klingen 7. Maria durch ein' Dornwald ging 8. Leise rieselt der Schnee 9. Stille Nacht. Ακολούθησε η δημιουργία μικρών βίντεο με τα εν λόγω τραγούδια χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα Movie Maker, με στόχο τον εμπλουτισμό των

ηχογραφήσεων με εικόνες. Τα αρχεία δημοσιεύτηκαν στο διαδίκτυο στην πλατφόρμα YouTube. Μερικά δείγματα παρατίθενται εδώ:

- <https://www.youtube.com/watch?v=NJfXVhZ5A0I> (Τραγούδι «O du fröhliche»)
- [https://www.youtube.com/watch?v=aYD3F\\_vUTNw](https://www.youtube.com/watch?v=aYD3F_vUTNw) (Τραγούδι «Fröhliche Weihnacht überall»)
- <https://www.youtube.com/watch?v=1uV0SXTg348> (Τραγούδι «Kling Glöckchen»)

Στο πλαίσιο της ενασχόλησης με τον γερμανικό παραδοσιακό τρόπο εορτασμού των Χριστουγέννων η καθηγήτρια προέτρεψε τους μαθητές να εκτελέσουν στο σπίτι παραδοσιακές χριστουγεννιάτικες συνταγές, προκειμένου να προσφερθούν εδέσματα κατά τη διάρκεια της χριστουγεννιάτικης γιορτής του σχολείου μας. Πρόκειται για τα εξής: Weihnachtsgebäck (κουλουράκια), Lebkuchen, Plätzchen und Dresdener Stollen.

Η θεματική ενότητα που αφορούσε στα έθιμα του Πάσχα περιελάμβανε και την κατασκευή ενός πασχαλινού δέντρου (Ostereierbaum), προκειμένου οι μαθητές να εντυφλήσουν μέσα από τη βιωματική μάθηση στο θέμα. Προηγήθηκε μία αναζήτηση στο διαδίκτυο από τους μαθητές, προκειμένου να πάρουν ιδέες σχετικά με το έθιμο και την κατασκευή των αυγών. Στο πλαίσιο αυτό έλαβαν χώρα χειροτεχνίες και ζωγραφική, στα οποία συμμετείχε όλο το δεύτερο τμήμα της Γ' τάξης. Οι δραστηριότητες αυτές διήρκησαν δυο διδακτικές ώρες και το τελικό προϊόν ήταν ένα μικρό δέντρο που αποτελούνταν από κλαδιά από τα οποία κρέμονταν περίτεχνα ζωγραφισμένα και στολισμένα πασχαλινά αυγά, όπως ορίζει το γερμανικό έθιμο.

Καθώς η έννοια του πολιτισμού και της κουλτούρας μιας χώρας συνδέεται άμεσα και με εξωγλωσσικά στοιχεία όπως η χορευτική παράδοση, θεωρήθηκε ενδιαφέρον να έρθουν οι μαθητές σε επαφή επίσης βιωματικά με έναν από τους πιο γνωστούς παραδοσιακούς γερμανικούς χορούς που φέρει το όνομα "Jägerneuer". Μέσα από αυτή την παιγνιώδη μορφή μάθησης ενισχύθηκε το ενδιαφέρον τους και προσδόθηκε στη διδασκαλία ποικιλομορφία και εναλλαγή, καθιστώντας τη πιο ελκυστική για τους μαθητές.

#### **ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

Σε ενδοσχολικό επίπεδο, οι εργασίες της κάθε ομάδας παρουσιάστηκαν εντός της τάξης στη γερμανική γλώσσα με τη βοήθεια του διαδραστικού πίνακα όπου έγιναν οι προβολές του ψηφιακού υλικού. Ο λόγος που συνόδευσε τις παρουσιάσεις είχε προσχεδιαστεί και είχε τη μορφή σημειώσεων. Μετά το πέρας των παρουσιάσεων διεξήχθη ένας διαγωνισμός με ερωτήσεις που είχε ετοιμάσει η κάθε ομάδα σχετικά με την παρουσίασή της. Με τον τρόπο αυτό ελέγχθηκε εμμέσως και η αφομοίωση των πληροφοριών από το κοινό.

Εκτός από την ανάρτηση των εργασιών των μαθητών στο διαδίκτυο (YouTube, ιστοσελίδα του Γυμνασίου μας) τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν και κατά τη χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου μας. Προβλήθηκαν οι διαφάνειες παρουσίασης που συνοδεύτηκαν από περιγραφή των εθίμων στα ελληνικά, προκειμένου να γίνονται κατανοητά στο ελληνόφωνο κοινό. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να τονίσω τη διαθεματική προσέγγιση του παρόντος σχεδίου εργασίας, καθώς σε συνεργασία με τις καθηγήτριες των Αγγλικών και Γαλλικών του σχολείου μας έγινε στην ίδια εκδήλωση επισκόπηση των χριστουγεννιάτικων εθίμων της Αγγλίας και της Γαλλίας και τραγουδήθηκαν αγγλόφωνα και γαλλόφωνα χριστουγεννιάτικα τραγούδια από τους μαθητές. Σε αυτό το πολυπολιτισμικό πλαίσιο που δημιουργήθηκε προσφέρθηκε ποικιλία

ερεθισμάτων και τα όρια της παρεχόμενης γνώσης διευρύνθηκαν σε μεγάλο βαθμό. Το συνεργατικό μοντέλο (σύμπραξη πολλών εκπαιδευτικών από διαφορετικές ειδικότητες) και η μέθοδος «project» εξάλλου, ενδείκνυνται για την εφαρμογή διαθεματικών δράσεων ώστε οι μαθητές να οδηγηθούν σε μία ολιστική αντίληψη της γνώσης (Ματσαγγούρας, 2002).

### **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Στην τελική φάση του σχεδίου εργασίας δόθηκε στους μαθητές ερωτηματολόγιο, προκειμένου να ανιχνευθούν οι απόψεις, οι εμπειρίες και οι εντυπώσεις τους από την όλη διαδικασία. Όπως διαπιστώθηκε από τα ερωτηματολόγια, οι μαθητές αποτίμησαν θετικά τον τρόπο εργασίας και τα αποτελέσματα της συνθετικής εργασίας και αυτό επιβεβαιώνει και η προθυμία την οποία επέδειξαν καθώς και η δημιουργική διάθεση με την οποία ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στις απαιτήσεις του όλου εγχειρήματος. Χαρακτηριστικά ανέφεραν ότι θεωρούν πολύ δημιουργική την πλατφόρμα Google Docs και τα εργαλεία που προσφέρει. Ακόμη, η εξάσκηση στα χριστουγεννιάτικα τραγούδια θεωρούν ότι βελτίωσε πολύ την προφορά τους στην ξένη γλώσσα και παράλληλα ενίσχυσε την ακουστική τους ικανότητα. Ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου στην ξένη γλώσσα, η ενίσχυση της απόδοσής τους στην κατανόηση κειμένων, η απόκτηση πλήθους γνώσεων σχετικά με την άλλη χώρα και τον πολιτισμό της καθώς και η αύξηση του ενδιαφέροντός τους για γνωριμία της άλλης κουλτούρας είναι από τα πιο σημαντικά θετικά στοιχεία που θεωρούν οι μαθητές ότι αποκόμισαν.

### **ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ**

Θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς τη διευθύντρια του Γυμνασίου Στυλίδας κατά το σχ. έτος 2014-15 κ. Ντόντου Παρασκευή για την πολύτιμη βοήθεια, το αμείωτο ενδιαφέρον της για την προσπάθειά μας και την ένθερμη υποστήριξή της κατά την εκπόνηση του σχεδίου εργασίας. Τα παραπάνω ενίσχυσαν κατά πολύ τη διάθεσή μας για δημιουργία. Θα ήταν παράλειψη τέλος, να μην ευχαριστήσω τους βασικούς συντελεστές αυτού του εγχειρήματος που ήταν οι μαθητές της Γ' τάξης του Γυμνασίου Στυλίδας το σχ. έτος 2014-15. Πρόκειται για αξιόλογα άτομα με χαρίσματα, επιμέλεια και κυρίως με ήθος και ευγένεια. Ήταν χαρά μου που ως εκπαιδευτικός συνεργάστηκα μαζί τους και αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για μένα.

### **ΑΝΑΦΟΡΕΣ**

Γιαβρίμης, Π., Παπάνης, Ε., Νεοφώτιστος, Β., Βαλκάνος, Ε. (2010): Απόψεις εκπαιδευτικών για την εφαρμογή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση»*, τόμος II, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Κόρινθος, 23-26 Σεπτεμβρίου 2010, σσ. 633-640. Ανακτήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2016 από τη διεύθυνση <http://korinthos.uop.gr/~hcicte10/proceedings/23.pdf>

Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Ματσαγγούρας, Η. (2002). Διεπιστημονικότητα, Διαθεματικότητα και Ενιαιοποίηση στα νέα Προγράμματα Σπουδών: Τρόποι οργάνωσης της σχολικής γνώσης. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 7, σσ. 19-36.

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων (2002). Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γερμανικής Γλώσσας. Στο *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης*, τόμος Β'. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ανακτήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2016 από τη διεύθυνση



[http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/16aps\\_Germanikon.pdf](http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/16aps_Germanikon.pdf).

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων (2011). *Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ)*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ανακτήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2016 από τη διεύθυνση [http://rcei.enl.uoa.gr/xenesglosses/docs/EPS\\_content.pdf](http://rcei.enl.uoa.gr/xenesglosses/docs/EPS_content.pdf).

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων (2011). *Οι ξένες γλώσσες στο Σχολείο. Οδηγός του εκπαιδευτικού Ξένων Γλωσσών*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ανακτήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2016 από τη διεύθυνση:

[http://rcei.enl.uoa.gr/xenesglosses/images/cover\\_x.g.pdf](http://rcei.enl.uoa.gr/xenesglosses/images/cover_x.g.pdf).

Χρυσάφιδης, Κ. (2003). *Βιωματική επικοινωνιακή διδασκαλία. Εισαγωγή της Μεθόδου Project στο σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

Albers, C., Magenheimer, J. & Meister, D. M. (2011). Der Einsatz digitaler Medien als Herausforderung von Schule – eine Annäherung. In Albers, C., Magenheimer, J., Meister, D. M. (Hrsg.): *Schule in der digitalen Welt. Medienpädagogische Ansätze und Schulforschungsperspektiven*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften, Springer Fachmedien, pp. 7-18.

Biechele, M. & Padrós, A. (2003). *Didaktik der Landeskunde. Fernstudieneinheit 31*. München: Goethe Institut inter Nationes.

Busse, S. (2002). *Neue Medien in der Schule: Widersprüche – Perspektiven – Konsequenzen*. Essen: Books on Demand GmbH.

Frey, K. (2010). *Η «Μέθοδος Project»*. Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Henrici, G. & Riemer, C. (2001). *Einführung in die Didaktik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache mit Videobeispielen. Band 2*. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren.

Kerres, M. (2012). *Mediendidaktik. Konzeption und Entwicklung mediengestützter Lernangebote* (3. Auflage). München: Oldenbourg.

Krumm, H.-J. (1994). Mehrsprachigkeit und interkulturelles Lernen. Orientierungen im Fach Deutsch als Fremdsprache. In: *Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache*, 20/1994, p. 13-36.

Mandl, E. (2010). Schritt für Schritt in die virtuelle Welt. Die Gestaltung von Online-Aufgaben im Fremdsprachenunterricht. *Fremdsprache Deutsch*, Vol. 42, p. 35.

Rey, G. D. (2009). *E-Learning: Theorien, Gestaltungsempfehlungen und Forschung*. Bern: Hans Huber.

Rösler, D. & Würffel, N. (2010). Blended Learning im Fremdsprachenunterricht. *Fremdsprache Deutsch*, Vol. 42, pp. 5- 11.